

Mikko Kärnä kesk ym.

Lakialoite laiksi rikoslain 17 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen kuuluu kaikki sellainen viranomaistoiminta, jonka tarkoituksena on luoda ja ylläpitää turvallista elin- ja toimintaympäristöä yhteiskunnan jäsenille, torjua ja estää ennakolta oikeudenloukkauksia ja häiriöitä, poistaa tapahtuneet häiriöt sekä selvittää tapahtuneet oikeudenloukkaukset. Yksi Suomeen viimeisten kymmenen vuoden aikana rantautunut häiriöitä aiheuttava ilmiö on organisoitu kerjääminen. Viranomaisarvioiden mukaan Suomessa on vuosittain, erityisesti kesäaikaan, satoja kerjäläisiä. Ilmiö on viime vuosina laajentunut paikallisesta pääkaupunkiseudun ilmiöstä lähes koko maahan.

Suomen perustuslaki takaa jokaiselle oikeuden kerjätä, ja on todettu, että tähän oikeuteen ei voida puuttua. Sen sijaan viranomaiset ovat saaneet viime vuosina viitteitä, että osa maassa tapahtuvasta kerjäämisestä on järjestäytyneen rikollisuuden organisoimaa. Tällaiseen ilmiöön voidaan puuttua, mikäli siinä havaitaan ihmiskaupalle tyypillisiä piirteitä, mutta muuten taloudellisessa hyötymistarkoituksessa toteutettua kerjäämisen organisointia ei ole kriminalisoitu.

Kerjäläiset lähtevät usein pakoon kotimaansa huonoja elinolosuhteita, mutta joukossa on sellaisia, jotka lähtevät kerjäämään ammattimaisesti ja organisoidusti. Parhaiten kerjäläisongelmaan puututaan parantamalla elinolosuhteita kerjäläisten kotimaassa, mutta organisoidun kerjäämisen kieltäminen veisi toiminnasta pois ammattimaisuuden ja hyväksikäytön. Se ei edelleenkään estäisi kenenkään perustuslailliseksi todettua oikeutta kerjätä. Se puuttuisi ainoastaan toimintaan, jossa joku yrittää hyötyä hädänalaisten ihmisten tilanteesta.

Puuttumalla organisoituun kerjäämiseen varmistaisimme, että toiminta ei ole järjestäytyneen rikollisuuden käsissä, ja antaisimme selkeän signaalin siitä, että Suomeen emme tällaista halua. Tämä voisi vähentää Suomeen saapuvien ammattimaisten kerjäläisten määrää. Samalla estettäisiin ilmiön takana osaltaan olevan järjestäytyneen rikollisuuden ansaintamahdollisuudet. Kerjäämisen organisoinnin kriminalisointia puoltaa se, että toimintaa voidaan hyvillä perusteilla verrata paritukseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 17 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään rikoslain (39/1889) 17 lukuun uusi 16 e § seuraavasti:

17 luku

Rikoksista yleistä järjestystä vastaan

16 e §

Organisoitu kerjääminen

Joka hankkiakseen itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä

- 1) järjestää toiselle henkilölle tilan tai alueen kerjäämistä varten,
- 2) kuljettaa tietoisesti kerjäämiseen ryhtyvää,
- 3) muuten käyttää hyväkseen jonkun ryhtymistä kerjäämiseen tai
- 4) viettelee jonkun kerjäämiseen,

on tuomittava *kerjäämisen organisoinnista* sakkoon tai enintään kahdeksi vuodeksi vankeuteen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakialoite LA 31/2017 vp

Helsingissä 30.6.2017

Mikko Kärnä kesk
Niilo Keränen kesk
Jyrki Kasvi vihr
Markku Pakkanen kesk
Antti Rantakangas kesk
Arto Pirttilahti kesk
Mikko Alatalo kesk
Arja Juvonen ps
Susanna Koski kok
Hanna Mäntylä uv
Pentti Oinonen uv
Marisanna Jarva kesk
Hannakaisa Heikkinen kesk
Ulla Parviainen kesk
Mikko Savola kesk
Kari Kulmala uv
Pertti Hakanen kesk
Lasse Hautala kesk
Peter Östman kd
Teuvo Hakkarainen ps
Juha Pylväs kesk
Ville Tavio ps
Mari-Leena Talvitie kok
Mika Niikko ps
Matti Semi vas
Eerikki Viljanen kesk
Olli-Poika Parviainen vihr
Timo V. Korhonen kesk
Vesa-Matti Saarakkala uv
Wille Rydman kok
Toimi Kankaanniemi ps
Rami Lehto ps
Simon Elo uv
Timo Heinonen kok
Hanna Kosonen kesk
Anne Kalmari kesk
Petri Honkonen kesk
Antti Kurvinen kesk
Katri Kulmuni kesk
Sari Multala kok
Hannu Hoskonen kesk
Lea Mäkipää uv
Seppo Kääriäinen kesk
Antero Laukkanen kd

Lakialoite LA 31/2017 vp

Harri Jaskari kok
Eero Lehti kok
Jukka Kopra kok
Mirja Vehkaperä kesk
Satu Taavitsainen sd
Jari Ronkainen ps
Ari Torniainen kesk
Tiina Elovaara uv
Veera Ruoho kok
Leena Meri ps
Jani Mäkelä ps
Johanna Karimäki vihr
Martti Talja kesk
Pauli Kiuru kok
Harry Harkimo kok
Reijo Hongisto uv
Sari Tanus kd
Markus Lohi kesk
Ritva Elomaa ps
Markku Rossi kesk
Elsi Katainen kesk
Suna Kymäläinen sd
Tapani Tölli kesk
Elina Lepomäki kok
Ari Jalonen uv
Olli Immonen ps
Sami Savio ps
Antero Vartia vihr
Annika Saarikko kesk
Pekka Puska kesk
Tom Packalén ps
Mika Raatikainen ps
Sari Raassina kok
Kauko Juhantalo kesk
Olavi Ala-Nissilä kesk
Kimmo Kivelä uv
Saara-Sofia Sirén kok
Outi Mäkelä kok
Juho Eerola ps